W siedzibie Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych 22 września 2015 r. odbyło się zebranie naukowe poświęcone zagadnieniu opracowania spuścizn w archiwach państwowych.
Udział w spotkaniu wzięli pracownicy archiwów państwowych, Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz zaproszeni goście reprezentujący Polską Akademię Nauk Archiwum w Warszawie, Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie oraz Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego. Zebranie otworzył dr Andrzej Biernat, Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, powitał uczestników, zachęcając do aktywnego udziału i wspólnej wymiany doświadczeń.

Następnie Robert Górski, pracownik Departamentu Archiwistyki NDAP, omówił wskazane przez archiwa państwowe zagadnienia i problemy z zakresu terminologii, gromadzenia i opracowania spuścizn, które stanowiły przedmiot dyskusji w dalszej części spotkania. Zapowiedział także cztery referaty, których wybór nie był przypadkowy. Miały one przede wszystkim ukazać różną praktykę i doświadczenia archiwów państwowych w zakresie postępowania ze spuściznami. Referaty wygłosiły: Monika Płuciennik (AP w Gdańsku) – „Problematyka terminologii archiwalnej (spuścizny)", Hanna Staszewska (AP w Poznaniu) – „Metodyczne błędy i wypaczenia, czyli spuścizny w archiwach państwowych", Anna Jankowska (AP w Radomiu) – „Zbiory osób i rodzin w zasobie Archiwum Państwowego w Radomiu", oraz Barbara Sypko z AP w Opolu, które dotychczas nie gromadziło archiwów prywatnych – „Problemy opracowania spuścizn w Archiwum Państwowym w Opolu na przykładzie zespołu Spuścizna Romana Horoszkiewicza".

W trakcie wystąpień oraz w dyskusji poruszano problematykę terminologii archiwalnej w odniesieniu do spuścizn oraz zagadnienie konstrukcji nazw zespołów proweniencji prywatnej. Szczególną uwagę zwracano jednak na kwestię gromadzenia archiwów osobistych, przede wszystkim selekcję twórców oraz przekazywanej przez osoby prywatne dokumentacji, także w postaci elektronicznej. Problem okazuje się istotny, gdyż z uwagi na liczne przedsięwzięcia popularyzatorskie podejmowane przez archiwa państwowe (np. akcja „Zostań rodzinnym archiwistą") zauważyć można wzrost liczby osób, które pragną przekazać dokumenty dotyczące życia i działalności swoich przodków. Pojawia się zatem szereg pytań i wątpliwości, czy archiwa państwowe powinny gromadzić wszystkie materiały, bez względu na rolę jaką odgrywał twórca w życiu politycznym, społecznym, kulturalnym czy gospodarczym regionu lub kraju. Zauważono, iż brak selekcji może rodzić trudności na etapie opracowania takich zespołów, określania ich granic strukturalnych, rzeczowych i chronologicznych, w szczególności występowania w spuściznach zbiorów (kolekcji), które nie stanowią materiałów warsztatowych twórcy, czy też obecności związanej z oficjalną działalnością twórcy dokumentacji proweniencji urzędowej, którą należy z zespołu wyłączać. Dyskutowano także nad problemem systematyzacji korespondencji w spuściźnie, jej umiejscowieniem i związkami z innymi materiałami w zespole. Interesującym okazał się również problem postępowania z przedmiotami materialnymi, stanowiącymi m.in. pamiątki osobiste, odznaczenia, które najczęściej traktowane są jako załączniki do spuścizny lub w ogóle są z niej wyłączane. Poruszono także zagadnienie opracowania źródeł muzycznych w spuściznach oraz problem przynależności zespołowej kolekcji wydawnictw drugiego obiegu.

Wystawa archiwaliów